

Jouw onderzoek naar tweedetaalverwerving is relevant, omdat:

- bijna iedereen op een bepaald punt in zijn leven bezig is met tweedetaalverwerving en het daarom belangrijk is om te weten op welke manier(en) je het beste een taal kunt verwerven. Je ontwikkelt taalbewustzijn en krijgt inzicht in je eigen taalleerproces.
- door europeanisering, mondialisering en migratie steeds meer mensen begeleid en ondersteund moeten worden in het leren van een vreemde taal.
- je door (onderzoek naar) tweedetaalverwerving een breder perspectief ontwikkelt op verschillende culturen die met vreemde talen samenhangen. Dit bevordert intercultureel bewustzijn.

De wetenschapper aan het woord

De meeste mensen spreken naast hun moedertaal één of meer andere talen. Sommige mensen groeien van jongs af aan op met twee talen, bijvoorbeeld omdat vader en moeder niet dezelfde taal spreken. Anderen spreken thuis een andere taal dan de taal die op school of in de directe omgeving wordt gesproken. Weer anderen leren op school naast de moedertaal één of meerdere vreemde talen. Het leren van een tweede (of derde of vierde, et cetera taal) is een interessant onderwerp dat tal van vragen oproept, zoals:

- Hoe komt het dat de een sneller en beter een tweede taal leert dan de ander?
- Zijn er talen die makkelijker zijn om te leren dan andere? Waar komt dat door?
- Wat is de beste leeftijd om een tweede taal te leren?
- Zijn meisjes beter in taalleren dan jongens?
- Wat zijn de verschillen en overeenkomsten tussen moedertaalverwerving en het leren van een tweede taal?
- Raken mensen in de war als ze tegelijkertijd meerdere talen leren?
- Is Nederlands een moeilijke taal om te leren als je die taal niet van huis uit spreekt?
- Hoe komt het dat mensen bij het leren van een tweede taal soms op een bepaald niveau blijven steken?

Je kunt denken aan...

Mogelijke onderwerpen

het leren/verwerven van een tweede taal, tweedetaalverwerving op Nederlandse scholen, tweedetaalverwervingsonderwijs (lezen, luisteren, spreken, schrijven), Nederlands als tweede taal (NT2), NT2 bij volwassenen, NT2-onderwijs in asielzoekerscentra/bij inburgering, *the foreign language context* (een vreemde taal leren in het (middelbaar) onderwijs?), *the second language context* (een tweede taal leren 'over de grens', bij migratie), onderwijs-/lesmethodes rondom tweedetaalverwerving, onderwijs van de Nederlandse taal op de BES-eilanden

Mogelijke invalshoeken

- Hoe verwerf je een tweede taal? Waarin wijkt dit af van eerstetaalverwerving?
- Wat voor invloed heeft je moedertaal op het verwerven van een tweede taal ('interferentie')?
- *The foreign language context versus the second language context*
- Hoe ziet het tweede-/vreemdetaalonderwijs op Nederlandse middelbare scholen eruit?
- Wat zijn de voordelen van Engels als schoolvak vanaf groep 1 van de basisschool?
- Hoe leren 'nieuwe Nederlanders' (immigranten/vluchtelingen) Nederlands?
- Een vergelijking tussen NT2-methodes en leerstijlen in het tweedetaalonderwijs
- Is er bij tweedetaalonderwijs ook ruimte voor *Landeskunde* (overdracht van de cultuur, de normen en waarden van het land waar de taal gesproken wordt)?

Mogelijke taalverschijnselen

deelvaardigheden (lezen, luisteren, spreken, schrijven), woordenschat, grammatica (vorm), spelling (vorm), klanken, uitspraak, zinsstructuur, taalgebruik (pragmatiek/communicatie/interactie), spreekwoorden/gezegden, codewisseling (het afwisselen van twee of meer talen in één gesprek of in één zin), poëtisch taalgebruik (literatuur, poëzie, muziek)

Mogelijke onderzoeksmaterialen/-methoden

literatuuronderzoek (boeken, artikelen in tijdschriften, internet, nieuwsartikelen), (online) vragenlijsten, interviews, schoolonderzoek, informatieve video's op YouTube of Schooltv, (online) NT2-methodes, inburgeringscursussen, een bezoek aan het DRONGO talentfestival, documentairereeks *Caribisch gebied, Levende Talen Magazine*

Leestips

<http://www.taalcanon.nl/vragen/hoe-leer-je-een-nieuwe-taal-op-school/>
<https://www.nemokennislink.nl/publicaties/tweede-taal>
<https://www.nemokennislink.nl/publicaties/hoe-leer-je-een-tweede-taal>
<http://www.taalcanon.nl/vragen/hebben-tweetalige-kinderen-een-taalachterstand/>
Beeldwoordenboek (2009)
Tweede-taalverwerving en tweede-taalonderwijs (1994)
Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs (2010)
Geschiedenis van het talenonderwijs in Nederland. Onderwijs in de moderne talen van 1500 tot heden. (2015)

- Is het mogelijk dat je eens een tweede taal hebt geleerd en je die taal later weer kwijtraakt?

Naar al deze vragen is al veel onderzoek gedaan, maar toch zijn er nog lang niet op alle vragen duidelijke, laat staan afdoende antwoorden. Daarom vormt tweedetaalverwerving een mooie uitdaging om verder onderzoek naar te doen!

Prof. Dr. Folkert Kuiken is hoogleraar Nederlands als tweede taal en Meertaligheid aan de Universiteit van Amsterdam en wetenschappelijk directeur van het Instituut voor Nederlands Taalonderwijs en Taaladvies (INTT). Hij geeft met name onderwijs op het gebied van tweedetaalverwerving en tweedetaalonderwijs. Hoewel hij ook onderzoek doet naar moedertaalonderwijs, richt hij zich in de meeste onderzoeken met name op (Nederlandse) tweedetaalverwerving. In 2016 heeft hij onder andere gepubliceerd over de rol van de moedertaal bij het leren van een tweede of vreemde taal en woordenschatuitbreiding bij basisschoolleerlingen, inclusief nieuwkomers.

